

SENASIS TESTAMENTAS NAUJAJAME TESTAMENTE

Scott Ashley

*Ar krikščionys naudojami knyga, kurios didesnė pusė yra atgyvenusi ir nereikšminga?
Ar Dievas padovanojo žmogui dvi skirtingai inspiruotas knygas, Senąjį ir Naująjį testamentus?*

Dažnas Biblijos skaitytojas mano, kad didžioji Biblijos dalis šiandieniniame gyvenime yra nereikšminga. Gaila, bet daug krikščionių atmeta didelę dalį Dievo apreiškimų, manydami, kad Senasis Testamentas yra pasenęs ir atgyvenęs. Jie mano, kad tik Naujasis Testamentas - apaštalu Raštai - yra tikrai reikšmingas, o Senasis galiojo tik iki Jėzaus Kristaus apsireiškimo.

Ar tai reiškia, kad iš tikro Dievas žmogui davė dvi skirtingas Biblijas? Ar jis skyrė vieną dalį - hebrajų Raštus - izraelitams, kurie gyveno nuo Mozės iki Jėzaus apsireiškimo, o kita dalis, kuri prasideda nuo pirmojo tūkstantmečio pagal mūsų laiko skaičiavimą, yra skirta visiems žmonėms?

Ką apie tai sako pati Biblija? Ar viena Biblijos dalis atmeta antrąją? Paskaitykime ką pati Biblija sako apie Senąjį Testamentą. Mes pamatysime, ar Dievas mums davė du skirtingus Raštus, ar tik vieną Šventąjį Raštą, kuris turi tęsinį.

Pradėkime nuo *Senąjo* ir *Naujojo* Testamento apibrėžimo. Vyrauja nuomonė, kad Senasis Testamentas yra *senas*, kitaip tariant pasenęs ir atgyvenęs, ir todėl buvo pakeistas Naujuoju Testamentu. Ar galima rasti tokį požiūrį Biblijoje? Ne. Gali būti, kad kai kuriuose Biblijos vertimuose yra pavadinimai *Senasis* ar *Naujasis* Testamentas, bet tas žodis, kuris verčiamas žodžiu "Testamentas", iš tikro reiškia "Sandorą".

Jei pirmajame mūsų laikmečio amžiuje būtų užduotas klausimas Apaštalams Jonui, Petriui ar Pauliui ką reiškia "Senasis" arba "Naujasis" Testamentas, jie neturėtų supratimo, ką tas klausimas galėtų reikšti. Pavadinimai *Senasis* ar *Naujasis* Testamentas buvo panaudoti tik po daugelio metų po Biblijos knygų sudarymo. Pirmą kartą pavadinimas *Naujasis Testamentas* randamas ankstyvojo teologo Tertulijano (apie 155 - 200 po Kr.) kūrinys, t.y. daugiau nei amžiumi vėliau po daugumos to meto Apaštalu mirties.

Keletas stebinančių faktų

Abiejų Biblijos dalių palyginimas padeda mums pamatyti, kaip Naujojo Testamento autoriai nagrinėjo hebraiškus raštus, kuriuos mes šiandien vadiname Senuoju Testamentu.

Kiek Naujojo Testamento autoriai cituoja Senąjį Testamentą? Žydų Naujame Testamente yra 695 *atskiros citatos* iš Senąjo Testamento knygų (Jewish New Testament Publications, Jerusalem, 1989). Be to yra daugybė kitų vietų, kuriose remiamasi Senuoju Testamentu, kaip pavyzdžiui, tokiais atvejais, kai

minimas asmuo iš Senojo Testamento, nors necituojama nei žodžio. Pagal tai, kokiais ekspertais remiamasi, Senojo Testamento citatų ir jų liečiančių vietų skaičius Naujajame Testamente gali siekti iki 4.105. (Roger Nicole, *The Expositors Bible Commentary*, Zondervan, Grand Rapids, 1979, 1 tomas, psl. 617).

Palyginkite šią statistiką su kitų autorių citatomis Naujajame Testamente. Apaštalai citavo Senąjį Testamentą 695 kartus, o kitus autorius citavo tik *keturis* kartus. Nepaisant to, kai kurie žmonės atkakliai laikosi nuomonės, esą pamokantis yra Naujasis Testamentas, o Senasis Testamentas yra atgyvenęs ir buvo skirtas tik tam tikrai tautai konkrečiu laikotarpiu.

Mes galime pateikti tolimesnių statistikų duomenis. 26-iose knygos ir laiškuose, kurie sudaro Naująjį Testamentą, citatų iš Senojo Testamento randama dvidešimtyje knygų. Vienintelės knygos, kuriose Senasis Testamentas tiesiogiai necituojamas yra būtent pačios trumpiausios: Laiškai Titui, Filemonui, trys Jono laišakai ir Judo laiškas. Laiške Titui, Pirmame Jono, Trečiame Jono ir Judo laiškuose yra sąsajų su Senojo Testamento asmenybėmis arba jų liudijimais.

Tai galima nagrinėti ir kitaip. Pagal dabartinį suskirstymą, Senąjį Testamentą sudaro 39 knygos. Iš šių 39-erių knygų Naujajame Testamente necituojamos tik devynios. Hebrajų Biblija yra suskirstyta kitaip. Mūsų moderniojoje Biblijoje kai kurios knygos yra sujungtos su kitomis knygomis. Pagal hebrajų skirstymą yra tik penkios Senojo Testamento knygos, kurios *necituojamos* Naujajame Testamente.

Kai kurie laiko penkias Mozės knygas pasenusiomis, nes jas sudaro esą Jėzaus Kristaus anuliuoti įstatymai. Bet šios penkios knygos Naujajame Testamente cituojamos net 245 kartus, ir be to dar yra daugybė sąlyčio vietų. Apaštalas Paulius, apie kurį kai kas galvojo, esą jis mokė, kad šiose knygose esantis įstatymas yra panaikintas, bet citavo jas maždaug 70-110 kartų - daugiau nei bet kuris kitas Naujojo Testamento autorius. Pats Jėzus Kristus citavo šias penkias Mozės knygas apie 60 kartų.

Pauliaus požiūris į hebrajų Raštus

Šios statistikos fone dabar galime aptarti kai kurias Naujojo Testamento ištraukas, kuriose aiškiai nagrinėjami hebrajų Raštai. Viename jaunam pamokslininkui Timotiejui skirtame laiške, Paulius atskleidžia savo požiūrį į Senąjį Testamentą. Pagal jį Timotiejus “nuo vaikystės... *šventuosius Raštus* pažino. (2 Tim 3,15; kursyvas visur mūsų).

Kas yra tie šventieji Raštai, apie kuriuos užsimena apaštalas Paulius? Kai Paulius rašė laišką Timotiejui (maždaug 66m. po Kristaus), dar nebuvo “Naujojo Testamento” - daugelis šios Biblijos dalies knygų dar neegzistavo. Paulius turėjo galvoje *Senąjį* Testamentą, tai buvo Šventas Raštas, kurį Timotiejaus mama, įtikėjusi žydė jam nuo vaikystės diegė. (Apd 16, 1-3).

Gal tai bus kai kam staigmena, bet Paulius aiškiai pasakė, kad šis Raštas mus “išganymui per tikėjimą Kristumi Jėzumi” gali pamokyti (2 Tim 3,15). Senojo Testamento Raštą sudaro pamokymai apie išgelbėjimą, kuris prieinamas “per tikėjimą į Jėzų Kristų”. Mozė, Abraomas, Isaakas, Jokūbas, Elijas, Danielius, Dovydas ir kiti, kurių amžinas gyvenimas buvo išpranašautas, gauna išgelbėjimą *tuos pačius būdus*, kaip ir mes jų gauname: *tikėdami į Jėzų Kristų*, tikėdami į pažadėtą Mesiją, kuris Senojo Testamento Dievo tarnus gali išlaisvinti nuo jų nuodėmių.

Jėzus Kristus mirė ne vien dėl tų, kurie gyveno po jo mirties. Ne, jis mirė dėl visų žmonių, kurie kada nors yra gyvenę - kaip prieš taip ir po jo fizinio gyvenimo žemėje.

Ką dar sako Paulius apie šį Šventą Raštą, kuris yra žinomas kaip Senasis Testamentas? “*Visas Raštas yra, Dievo įkvėptas...*” Paulius šioje vietoje panaudojo žodį *theopneustos*. Pirmoji šio žodžio dalis, *theo*, reiškia “Dievas”. Antroji dalis - *pneustos* turi reikšmę “įkvėptas”. Kai kuriuose Biblijos vertimuose ši vieta verčiama “Nes kiekvienas žodis, Dievo įkvėptas”, ir tuo pasakoma, kad šis Raštas *tiesiai iš Dievo atėjo*. Kitais žodžiais Paulius pasakė, kad hebrajų Raštas atėjo *tiesiai iš Dievo* ir jo dvasios.

Paulius tęsė: “... ir naudingas mokyti, barti, taisyti, auklėti teisumui, kad Dievo žmogus taptų tobulas, pasirengęs kiekvienam geram darbui” (16-17 eil.).

Apsvarstykime kitą šio dalyko aspektą. Šis laiškas buvo parašytas maždaug 66-ais metais po Kristaus, maždaug metai iki Pauliaus nuteisimo myriop. Taigi tai buvo paskutinis mums žinomas Pauliaus laiškas! Šiame laiške Paulius pasakoja kitam pamokslininkui, kad Senojo Testamento Raštai yra ne pasenę, o *Dievo įkvėpti* ir naudingi “mokyti, barti, taisyti, auklėti teisumui”, kad krikščionys “tobulėtų” ir galėtų būti “pasirengę kiekvienam geram darbui”.

Pauliaus mokymas ir veikla

Koks buvo Pauliaus mokymas? Mes jau pastebėjome, kad jis penkias Mozės knygas citavo dažniau nei bet kuris kitas Naujojo Testamento autorius. Ar jo laišakai yra vienintelis jo citavimo iš Senojo Testamento pavyzdys?

28-ame Apaštalų darbe mes randame aprašytą Pauliaus veiklą, kai jis buvo namų arešte Romoje, laukdamas savo bylos nagrinėjimo. Jis negalėjo išvykti iš Romos, bet jis galėjo priiminėti svečius: “Paskyrę jam dieną, daugelis suėjo pas jį į butą. Nuo ryto iki vakaro jis dėstė jiems ir liudijo apie Dievo karalystę, įrodinėdamas jiems Jėzų iš Mozės Įstatymo ir Pranašų” (Apd 28, 23).

63-ais metais po Kristaus, maždaug 30 metų po jo atsivertimo, Paulius aiškino grupei žydų apie Jėzų “iš Mozės Įstatymo ir Pranašų” - tai buvo du pagrindiniai skirsniai Senajame Testamente. Jis jiems nesakė, kad jie daugiau nebeturi kreipti dėmesio į hebraiškus raštus, o mokė juos iš jų apie Jėzų Kristų ir Dievo karalystę - keistokas veikimo būdas, manant, kad Paulius stengėsi nugręžti žmones nuo Senojo Testamento.

Petro žodžiai prieš jo mirtį

Ką kiti apaštalai manė apie Senąjį Testamentą? Antrasis Petro laiškas buvo parašytas prieš jo mirtį. Jis žinojo, kad jis greit miršias: “Bet aš pasistengsiu, kad ir man iškeliavus jūs kiekvienu metu galėtumėte tai prisiminti” (2 Pt 1,15)

Kas tie dalykai, kuriuos kiti turėtų prisiminti po Petro mirties? Šį laišką sudaro jo paskutiniai žodžiai bendruomenės nariams, dėl to mes turėtumėme atkreipti ypatingą dėmesį į jų turinį. Ką jis paminėjo išreiškęs savo norą, kad jo skaitytojai galėtų “tai prisiminti”?

Tolesnėse eilutėse Petras rašė apie *Jėzaus Kristaus tikroviškumą*. Jis aprašė Kristaus atsimainymą, kai jis, Jokūbas ir Jonas matė švytintį Kristų jojo garbėje (2 Pt 1,16-18; Mt 17,1-9). Petras pabrėžė, kad Jėzus ne mitas - ne “gudriai išgalvotos pasakos”. Jėzus buvo tikras - tiek tikras, kad Petras buvo pasiruošęs už jį numirti.

Petras pridūrė: “Mes turime tvirčiausią pranašų žodį. Jūs gerai darote, laikydamiesi jo tarsi žiburio, šviečiančio tamsioje vietoje, kol išaus diena ir jūsų širdyse užtekės aušrinė” (2 Pt 1,19).

Kas yra tas “ pranašų žodis”? Petras siejo tai su Kristaus prisikėlimu, kuris įvyks, kai “išaus diena ir jūsų širdyse užtekės aušrinė”. Tai liečia ir nušvitimą, kai Petras patyrė, matydamas Jėzų Kristų toje būsenoje, kurioje Kristus sugrįš.

Petras užsiminė, kad viziją, kurią jis, Jokūbas ir Petras patyrė – matė švytintį Jėzų, buvo panašaus pobūdžio vizija į tas, kokias turėjo Senojo Testamento pranašai, išgyvendami Viešpaties ir ateinančio Mesijo regėjimus. Jis patvirtino, kad Pranašų Raštai yra *tiesa*. Jie rašė apie Mesiją, sukursiantį Dievo Karalystę. Petras, Jokūbas ir Jonas išgyveno tokius pačius dalykus, kai jie Jėzų Kristų matė jo puikybėje.

Petras pridūrė: “Pirmiausiai žinokite, kad jokia Rašto pranašystė negali būti savavališkai aiškinama, nes pranašystė niekuomet nėra atėjusi žmogaus valia, bet *Šventosios Dvasios paakinti žmonės kalbėjo Dievo vardu*” (20-21 eil.).

Kokią “pranašystę” ir kokį “Raštą” turėjo galvoje Petras? Jis turėjo galvoje pranašus, kurie išpranašavo Mesijo, Jėzaus Kristaus atėjimą! Kodėl apaštalas Petras apie tai kalba? Jis nori paaiškinti, kad Senojo Testamento Pranašai buvo teisūs. Jie kalbėjo “Dievo vardu” ir užrašė *Dievo žodžius*. Žmonės kurie rašė Senąjį Testamentą, darė tai *įkvėpti Dievo dvasios*.

Jėzaus Kristaus mokymas

O ką sako Jėzus Kristus? Ką jis manė apie Raštus sudarančius Senąjį Testamentą? Panagrinėkime Jėzaus žodžius, kad pamatytumėme, ką jis sakė apie Senojo Testamento galiojimą. Jei Jėzus Kristus būtų norėjęs mums perduoti, kad Senasis Testamentas yra pasenęs, tai jis būtų tikrai savo gyvenimo metu arba iškart po savo prisikėlimo tai padaręs. Bet ar jis tai sakė?

Lukas 24 skyriuje aprašo įvykius po Jėzaus prisikėlimo. Savo prisikėlimo dieną jis sutiko du savo mokinius, kurių nei vienas jo iškart neatpažino, ir kurį laiką jis ėjo su jais. Jie pasakojo apie paskutiniųjų dienų nepaprastus įvykius - Jėzaus nuteisimą ir jo kūno iš kapo dingimą (13 – 24 eil.).

Ką Jėzus į tai? “Jėzus jiems tarė: ‘O jūs neišmanėliai! Kokios nerangios jūsų širdys tikėti tuo, ką yra skelbę pranašai! Argi Mesijas neturėjo viso to iškentėti ir įžengti į savo garbę?!’ Ir pradėjęs *nuo Mozės, primindamas visus pranašus*, jis aiškino jiems, kas *visuose Raštuose* apie jį pasakyta” (25 – 27 eil.).

Ką darė Jėzus tuoj po prisikėlimo? Jis savo dviejų mokinių paklausė, kodėl jiems taip sunku buvo tikėti viskuo, ką pranašai apie jį išpranašavo. Po to jis, remdamasis penkiomis Mozės knygomis ir Pranašų raštais parodė kaip viskas buvo *išpranašauta*. Jis *patvirtino* Rašto galiojimą.

Vėliau jis pasirodė vienuolikai mokinių ir kitiems pasekėjams. “Paskui Jėzus tarė jiems: ‘Ar ne tokie buvo mano žodžiai, kuriuos jums kalbėjau dar būdamas su jumis: turi išsipildyti visa, kas parašyta apie mane Mozės Įstatyme, Pranašų knygose ir Psalmėse?’ Tuomet jis atvėrė jiems protą, *kad jie suprastų Raštus*” (44 – 45 eil.).

Kristus ne panaikino “Raštą” - hebrajų Bibliją - o padėjo savo mokiniams, ją *geriau suprasti*.

Panašiai ir apaštalas Paulius, vykdydamas Jėzaus pavedimą, citavo iš visų trijų Senojo Testamento dalių - Mozės Įstatymo, Pranašų knygų ir Psalmių

(palyginkite Rom 15,7-13 su Ps 18,50; 117,1; Įst 32,43; Iz 11,1.10). Kodėl Paulius tai darė, jei jis Senąjį Testamentą laikė pasenusiu, kaip kai kas mano?

Tokie pavyzdžiai įrodo, kad Senojo Testamento tikslas buvo - teisinga Mesijo - Pateptojo - Jėzaus iš Nazareto *identifikavimas*. Paulius rašė, kad tas pats Senasis Testamentas "naudingas mokyti, barti, taisyti, auklėti teisumui" (2 Tim 3,16) ir mus "išganymui per tikėjamą Kristumi Jėzumi" gali pamokyti (15 eil.).

O Kristus mums parodė, kaip hebrajų Bibliją galime panaudoti kaip veiksmingą kalaviją mūsų kovoje prieš šėtoną.

Jėzus citavo iš Senojo Testamento

Kristaus požiūris į Raštą jo veiklos metais nepasikeitė. Mato 4 skyriuje matome, ką Jėzus savo pamokslavimo pradžioje sakė apie Senąjį Testamentą.

"Paskui Jėzus buvo Dvasios nuvestas į dykumą, kad ten būtų velnio gundomas. Išpasninkavęs keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų, jis buvo labai alkanas. Prie jo prisiartinio gundytojas ir tarė: 'Jei tu Dievo Sūnus, liepk, kad šie akmenys pavirstų duona'. Bet Jėzus atsakė: 'Parašyta: Žmogus gyvas ne viena duona, bet ir kiekvienu žodžiu, kuris išeina iš Dievo lūpų'" (1-4 eil.).

Kaip reagavo Kristus į šėtono gundymą? Jis citavo iš Senojo Testamento, iš Įst 8, 3. Kokie žodžiai Jėzus ištarė? Žodžius iš Senojo Testamento! Naujojo Testamento pirmoji knyga buvo parašyta tik po 15 - 20 metų. Žmogus turi gyventi ne pagal Senąjį *arba* pagal Naująjį Testamentą, "bet ... *kiekvienu žodžiu*, kuris išeina iš Dievo lūpų".

Šėtonas tęsė Jėzaus gundymus toliau. Ir vėl atsakė Jėzus citatomis iš Senojo Testamento – Įst 6,16, Įst 6,13 bei Įst 10,20. Šėtonas turėjo pripažinti to Rašto autoritetą ir nušliaužė šalin.

Aiškūs Jėzaus žodžiai

Tuoj po šių gundymų Jėzus pradėjo pamokslauti. Pamokslas ant kalno yra vienas pirmųjų jo mokymo veiklos pavyzdžių. Ką sakė jis pamoksle? "Nemanykite, jog aš atėjęs panaikinti Įstatymo ar Pranašų [Senojo Testamento]. Ne panaikinti jų atėjau, bet įvykdyti" (Mt 5, 17).

Nepaisant šių aiškių žodžių kai kurie vis dar mano, esą Jėzus atėjęs, kad panaikintų Senajame Testamente išdėstytą Įstatymą. Jėzus pasakė savo mokiniams, jie neturį manyti, kad jis atėjęs panaikinti Įstatymo ar Pranašų, tačiau kai kurie mano, esą Jėzus darė būtent tai.

Jėzus pasakė: "Ne panaikinti jų atėjau, bet įvykdyti". Žodis įvykdyti šioje eilutėje reiškia tiesiog "iki galo išpildyti". Tą patį žodį jis naudoja aprašydamas pilnus žuvies tinklus (Mt 13, 48). Kai tinklas pilnai prisipildo žuvies, jis nemetamas lauk, tvirtinant, kad jis daugiau nebebus reikalingas. Daugelis betgi iškreipia šią Jėzaus pasakytą mintį, kad galėtų ją interpretuodami išdėstyti savo mokymą.

Jėzus Kristus išpildė daugybę Senojo Testamento pranašysčių, bet yra dar daug daugiau pranašysčių, kurių jis savo pirmo Atėjimo metu neįvykdė. Jis išpildė Įstatymą mums parodydamas, kaip mes turime gyventi, jei mes tikrai norime gyventi pagal Dievo Įstatymo dvasią.

Kad klausantieji šių jo žodžių nesuprastų klaidingai, Jėzus dar pridėjo: "Iš tiesų sakau jums: kol dangus ir žemė nepraeis, nė viena raidelė ir nė vienas brūkšnelis neišnyks iš Įstatymo, viskas išsipildys. Todėl, kas pažeistų bent vieną iš mažiausių

paliepiamų ir taip elgtis mokytų žmones, tas bus vadinamas mažiausiu dangaus karalystėje. O kas juos vykdys ir jų mokys, bus vadinamas didžiu dangaus karalystėje” (Mt 5, 18 -19).

Kieno įsakymai?

Gaila, bet kai kurie mano, kad Senasis Testamentas tėra tik žmonių sukurtas, kad jis tėra gerų ir protingų idėjų rinkinys, kuris nėra nieko daugiau, kaip tik žmonių mintys.

Tas taikoma ir Senajame Testamente atskleistiems įsakymams. Ką į tai pasakytų Jėzus Kristus?

Mato 15 skyriuje aprašytas ginčas tarp Jėzaus ir grupelės Rašto aiškintojų ir fariziejų. Šį aprašymą skaitant dažnai neatkreipiamas dėmesys į Jėzaus Kristaus pasisakytų žodžių svarbą. “Kartą prie Jėzaus prisiartino Rašto aiškintojų ir fariziejų iš Jeruzalės ir paklausė: ‘Kodėl tavo mokiniai laužo protėvių paprotį? Jie prieš valgi nesimazgoja rankų.’ Jis atsakė: ‘O kodėl jūs laužote *Dievo įsakymą* dėl savojo papročio?! Juk Dievas yra įsakęs: Gerbk savo tėvą ir motiną! – ir: Kas keiktų tėvą ar motiną mirte tenumiršta!’” (1-4 eil.).

Šioje vietoje Jėzus cituoja penktąjį Dievo įsakymą ir [st 21,17, nurodydamas, kad tas, kuris negerbia savo tėvo ar motinos ir keikia juos, turi mirti. Bet ar Jūs pastebėjote, kaip Jėzus pateikė tą citatą? Jis nesakė: “Juk Mozė įsakė” vietoj to jis konstatavo, kad *Dievas* įsakė. 3-6 eilutėse jis triskart pakartojo, kad tai yra Dievo įsakymai, o ne žmogaus.

Jei mes patyrinėsime Jėzaus Kristaus ir apaštalų žodžius ir poelgius, mes su jumis galėsime padaryti vienareikšmišką išvadą, kad Senasis Testamentas yra Dievo įkvėptas žodis, jo paties inspiruotas ir jo žemiškųjų įrankių užrašytas. Naujojo Testamento autoriai tikėjo ir mokė, kad Senasis Testamentas tuo metu galiojo.

Nėra jokios nuorodos, kad šis galiojimas buvo Jėzaus Kristaus panaikintas ir Senojo Testamento įsakymai likviduoti. Jėzus ir apaštalai skaitė Senojo Testamento Raštą, jį citavo ir naudojo kaip Dievo nurodymus, kurie yra skirti visiems žmonėms ir visiems laikams.

PAPILDYMAI

Jėzus Kristus ir Senasis Testamentas

Koks yra Jėzaus Kristaus santykis su Senoju Testamentu? Norėdami atsakyti į šį klausimą pirmiausiai turime suprasti, kaip Biblija vaizduoja Jėzų Kristų. Naujasis Testamentas yra biografijų ir pasakojimų rinkinys, kuris mums skelbia apie Jėzų Kristų, jo gyvenimą, jo pamokslavimą, jo mirtį ir prisikėlimą, apie vyrus, kuriuos jis paminėjo ir apie bažnyčios įkūrimą. Be to, Naujasis Testamentas skelbia apie Jėzaus Kristaus Evangelijos skleidimą, per kurį mes galime siekti išgelbėjimo. Naujame Testamente randame visą eilę laiškų atskiriems asmenims ir bendruomenėms. Šie laiskai detalai nagrinėja Evangeliją ir jos įtaką mūsų gyvenimui. Naujasis Testamentas baigiamas Apreiškimu Jonui, kuriame aprašomi įvykiai žemėje ir bažnyčioje Kristaus grįžimo ir jo Viešpatystės įkūrimo metu.

Apreiškime taip pat rašoma, kad po Kristaus grįžimo visiems žmonėms bus duota galimybė būti gyventi Dievo amžinojoje Karalystėje.

Tačiau kas sudaro visų šių Naujojo Testamento knygų pagrindą? Viskas remiasi *Kristumi* Jėzumi. *Kristus* graikų kalboje, kuria buvo parašytas Naujasis Testamentas, reiškia "pateptasis". Hebrajų kalbos žodis "Mesijas" - turi tokią pačią reikšmę. Jėzaus Kristaus pasekėjai vadino jį *Mesijumi Jėzumi*. *Kristus* reiškia "Mesijas" – tas Mesijas, kuris ne kartą buvo pranašaujamas Izaijo, Jeremijaus, Ezechielio, Danieliaus, Zacharijo, Malachijo ir kitose Senajojo Testamento knygose. Be Senajojo Testamento *niekas nebūtų laukęs Mesijo*. Dešimtys pranašų užrašytų ir Jėzaus Kristaus įvykdytų pranašysčių priklauso svariausiems įrodymams, kad Biblija yra tikrai Dievo įkvėptas žodis.

Įvairios religijos turi daug raštų, kurie pretenduoja į šventumą ir įkvėptumą. Bet vieno nei vienas iš šių raštų neįvykdo. *Nei vienas iš šių raštų kartu nenusako ateities ir kartu po to neaprašo išsipildžiusias pranašystes, kaip šie, po šimtų metų išsipildę pranašavimai*. Trumpa peržvelkime keturias evangelijas ir pamatysime, kad mūsų nagrinėjami Raštai – Senasis ir Naujasis Testamentai - atitinka šiam reikalavimui. Evangelijos aprašo išsipildžiusias Senajojo Testamento pranašystes apie Mesiją - Jėzų Kristų - gimė iš Mergelės, buvo Dievo atsiųstas mokytojas, kuris buvo nužudytas; kuris padarė įmanomą nuodėmių atleidimą, kuris prisikėlė iš numirusių ir kuris sugrįš kaip Karalius nugalėtojas. Tai yra keturių evangelijų žinia - kad Jėzus Kristus buvo Senajame Testamente išpranašautas Mesijas.

Hebrajų Rašte aprašytos 52 pranašystės, kurios pirmojo Kristaus atėjimo metu buvo įvykdytos. Numanoma, kad yra *šimtai* pranašysčių, turinčių bendro su Jėzumi Kristumi, priskaitant ir antrąjį jo Atėjimą. Ar tikrai Jėzus iš Nazareto buvo išpranašautasis ir pažadėtasis Mesijas? Jei Senasis Testamentas negaliojtu, - *mes negalėtume sakyti, kad turime Atpirkėją*. Senajame Testamente randame įrodymus, kad Jėzus yra Kristus, kuris yra Dievo Sūnus, kuris buvo Dievo atsiųstas ir kuris sugrįš.

Senajojo Testamento svarba

Kodėl Senasis Testamentas buvo toks svarbus Naujojo Testamento autoriams, ir kodėl jis yra toks svarbus šiandienos žmonijai? Prisiminkime kai kuriuos dalykus, kurie buvo paskelbti per Senąjį Testamentą. Jis – Senasis Testamentas:

- Jis atskleidžia, kad yra Dievas - Kūrėjas - ir kad žemė neatsirado pati savaime. Dievas kiekvienu metu kontroliuoja savo visą kūrybą (Pr 1; Izaijo 46,9-10).
- Jis atskleidžia, kad šis Dievas yra meilės Dievas, kuris labai susirūpinęs kiekvienu žmogumi, kuris kada nors yra gyvenęs žemėje, ir kad jis nori visą dalintis su visa žmonija. (Ps 8,4-8; 86,5; 100,1-5).
- Jis atskleidžia, kad Dievo meilė yra nusakyta jo įsakymais - abiem didžiaisiais Dievo įsakymais: "Mylėk Viešpatį savo Dievą visa širdimi, visa siela, visu protu ir visomis jėgomis" ir "Mylėk savo artimą kaip save patį" (Mk 12,29-31; Įst 6,5; Kun 19,18). Dešimt įsakymų, ta teisėtvara ir įstatymai, kurie remiasi Dešimčia Dievo įsakymų, parodo mums, kaip mes galime gyventi pagal Dievo nurodymus.

- Jis atskleidžia, kad nuodėmė atneša kančią - kad už nuodėmes mes būsime nubausti. Kai nuodėminga visa tauta, vieną dieną ji už tas nuodėmes užsitarnaus bausmę. Iš kitos pusės Dievas su malonumu atleis žmogui ar visai tautai nuodėmes, jei jie savo nuodėmių gailėsis ir prašys Dievo atleidimo (Išt 28,15-68; Ps 103, 8-13).
- Jis atskleidžia Dievo planą, kad grįš Atpirkėjas, kuris už žmonijos nuodėmes mirė, ir kad tas Atpirkėjas, Mesijas, sukurs žemėje Dievo Karalystę. Atskleidė jo prisikėlimą iš numirusiųjų amžinajam gyvenimui (Iz 53; Dan 2,44; 7,27; 12,2-3; Job 14,1-15; Ez 37).
- Jis atskleidžia, kad bus nauja Sandora, pagal kurią Dievas savo tautai duos Šventos Dvasios dovaną, norėdamas akmeninę žmogaus širdį pakeisti širdimi, kuri myli Dievą ir jam paklūsta (Jer 31,31-34; Ez 37).
- Jis atskleidžia, kad žmogus buvo sukurtas pagal Dievo atvaizdą, kad būtų panašus į Dievą ir galėtų valdyti kartu su Dievu Visatą (Pr 1,26-27; Ps 8,6; Hbr 2,6-8).

Tai keletas iš nuostabių tiesų, kurias atskleidžia Senasis Testamentas. Nenuostabu, kad šėtonas apakino žmones, vaizduodamas, kad Senasis Testamentas yra pasenęs, kažkas, ką Dievas turėjo panaikinti, nes jam kilo geresnė idėja. Naujasis Testamentas remiasi Senuoju Testamentu. Jie kartu sudaro vieną visumą - Dievo meilės žmogui istoriją.